

Experiența morții altuia ne trimite, în ce privește continuarea sau necontinuarea existenței subiectului omenesc, la credință: cred că subiectul superior, care l-a adus în existență, îi va menține și de aci înainte sau cred că nu îl va menține. Necredința e și ea tot o credință, dar într-o negație. Necredința nu se bazează mai mult decât credința pe experiență. Dimpotrivă, aplicând cugetarea logică anumitor date ale experienței, ele ne pot furniza, indirect, deductiv, o serie de argumente foarte plauzibile despre continuarea principiului spiritual din noi și după destrămarea trupului.

Credința în nemurirea sufletului are temeuri logice și științifice covârșitor de puternice. Totuși, credința e necesară.

Suprema încercare a credinței noastre se face mai cu seamă când simțim suflarea morții asupra ființei proprii.

Atunci se verifică de este credința noastră atât de puternică încât, în ciuda evidenței sfârșitului ființei noastre materiale, care ni se proiectează ca un sfârșit total, să ne păstrăm prin ea siguranța că Dumnezeu nu ne va lăsa în non existența care ne cuprinde treptat, ci ne va dărui o continuare. Moartea este suprema probă prin care se aleg oamenii care cred de cei ce nu cred. Moartea suportată cu credință este astfel un omagiu, cel mai deplin omagiu, adus lui Dumnezeu. Acest caracter îl are în grad desăvârșit moartea ca jertfă. Propria moarte ca jertfă, înseamnă renunțarea la viața de aici, la viața întemeiată pe speranțele naturale și vizibile, de dragul lui Dumnezeu.

Facem din viața de aici un dar lui Dumnezeu, întrucât Dumnezeu ne-o cere, vrând să ne arătăm în această renunțare de câtă credință în El „suntem capabili. Nu ne cere Dumnezeu viața de aici pentru a și-o adăuga la a Sa, ca să i-o dăm Lui propriu - zis, ci ne cere prin aceasta actul suprem al credinței în El. În general, două concluzii se desprind din realitatea morții și a atitudinii generale în fața ei. Întâi, că ea e ceva înspăimântător pentru ființa noastră, un eveniment care nu convine fapturii omenești, de care ar vrea să scape. Aceasta înseamnă că moartea e experiată ca o pedeapsă; ca o pedeapsă universalumană de la orânduitorul suprem al lumii.

Deci, purtăm cu toții o vină în fața Lui, și drept răsplată pentru această vină, trebuie să suportăm moartea, în al doilea rând, aproape toți oamenii, în preajma sfârșitului, cred că nu vor înceta totuși de-a mai exista, iar această credință își are, între altele, temeiul în faptul intuit și argumentabil experimental, că realitatea subiectului nu e produsă de factorii fizico-chimici ai organismului material. Credința adîncă a ființei noastre, precum și intuiția și logica ne fac să admitem că nici un om nu încetează total de-a mai ființa sau că există o posibilitate de-a fi resuscitați la o nouă viață într-un alt plan de existență. Revelația care produce în noi certitudinea deplină ne confirmă atât credința că nici un om nu încetează total de-a exista prin dispariția din planul de aici, cât și că, pe lângă unii care vor continua o existență ce e numai un chin, un amestec de ființă și de neființă, sunt și unii care, prin intervenția

divină întrucât au folosit viața de aici ca să-și micșoreze vina, vor avea parte după moarte de o existență mai fericită decât cea de aici. Moartea are, așadar, o legătură strânsă cu păcatul. Ea este plata păcatului, și în același timp, desființarea lui în planul văzut. Ea este ultima concluzie a păcatului și înseamnă dispariția din lumea de aici a celui ce e împovărat cu el. Moartea altora a trebuit să o ia Iisus asupra Sa pentru că a luat păcatul lor. Păcatul atrage după sine moartea. Și fiindcă a luat păcatul tuturor, a trebuit să ia și moartea tuturor. Iisus se ridică imediat din clipa de stingere a vieții istorice în viața celui alt plan de existență. Moartea e învinsă în momentul când i s-a părut ei că a învins, „căci nu era cu putință ca El să fie ținut de moarte”.

Moartea lui Iisus a însemnat, astfel, victoria asupra morții.

(Preot Prof. Dumitru Stăniloae,

Iisus Hristos sau restaurarea omului)